

Sorszám: V.

Tárgy: Beszámoló a Települési Értéktár Bizottság végzett munkájáról
Előterjesztő: Körösi Mihály Oktatási és Kulturális Bizottság elnöke
Készítette: Olejné Mertz Judit referens
Véleményező Bizottság: Ügyrendi, Jogi, és Közbiztonsági Bizottság
Szociális és Egészségügyi Bizottság
Pénzügyi- és Gazdasági Bizottság
Oktatási és Kulturális Bizottság
Tervezett döntés: Határozat
Döntés: Egyszerű többségi nyílt szavazással

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselő-testület 2014. február 24-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Mezőberény Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2013. május 27-ei ülésén a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény 3.§-a szerinti települési értéktárat hozott létre a települési értékek azonosítására, a települési értéktár létrehozatalára és annak gondozására, valamint a további kapcsolódó feladatok ellátására. A Települési Értéktár Bizottság Szervezeti és Működési Szabályzatát 2013. szeptember 30-án fogadta el a Képviselő-testület. A Települési Értéktár Bizottság feladata, hogy beszámoljon tevékenységéről a képviselő-testületnek. A 2014. február 24-ei ülésre elkészítette a beszámolót a döntések, események, rendezvények figyelembe vételével

Határozati javaslat:

A Mezőberény Város Önkormányzat Képviselő-testülete a „Beszámoló a Települési Értéktár Bizottság végzett munkájáról” szóló beszámolót tudomásul veszi.

Felelős: Siklósi István polgármester

Határidő: 2014. február 24.

Mezőberény, 2014. február 13.

Körösi Mihály s.k.
Oktatási és Kulturális Bizottság elnöke

Települési Értéktár Bizottság
Mezőberény,
Kossuth tér 1.
5650
Telefon: 515-515, fax: 515-503

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testület

Települési Értéktár Bizottságának

beszámolója

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete 2013. évben az elsők között hozta létre a Települési Értéktár Bizottságot, azzal a céllal, hogy a területén fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény létre jöjjön.

Mezőberényiek számára ismert, hogy a háromnemzetiségű kisváros számtalan értéket rejt és kínál napjainkban is, s számtalan marad rejtve, nem felismerve annak értékét, jelentőségét. A város újratelepítése óta eltelt 290 év is bebizonyította az itt élő emberek fogékonyságát a múlt értékeinek megőrzésére. Az Orlai Petrics Soma Kulturális Központ Könyvtára már évekkel ezelőtt felismerte a jövő nemzedéke számára megőrzendő értékek fontosságát és ezért az „MBER” helyismereti adatbázis létrehozásával megteremtette a most kialakítandó értéktárnak is az alapjait. Köszönet érte.

2013-2014. év

A magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Törvény) 3.§ (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy a települési önkormányzat települési értéktárát hozhat létre és a 2013. április 17-én hatályba lépett Törvény végrehajtási rendelettel, a 114/2013.(IV.16) Kormányrendelettel egészítette ki. Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete 2013. május 27-i testületi ülésén döntött a Települési Értéktár létrehozásáról és megbízta Harmati László Pénzügyi,- Gazdasági Bizottság elnököt, Körösi Mihály Oktatási és Kulturális Bizottság elnököt és Siklósi István polgármestert az előkészítési munkák elvégzésével. Az egyeztetések után a képviselő-testület a 2013. augusztus 26-ai ülésen a

Települési Értéktár Bizottság tagjának választotta Kisari Miklós, Kovácsné Nagy Krisztina és Körösi Mihály személyét.

A megalakult bizottság elnökévé választotta Körösi Mihály képviselőt és megfogalmazta a legfontosabb feladatokat, a működéssel kapcsolatos tennivalókat:

- A települési értékek azonosításával, a települési értéktár létrehozatalával és annak gondozásával, valamint adatainak a **megyei értéktárba történő megküldésével kapcsolatos feladatok ellátását**. A Települési Értéktárba felvett nemzeti értékek bekerülhetnek a Megyei Értéktárba, onnan pedig a Magyar Értéktárba, majd a következő lépcsőfokként a Hungarikumok Gyűjteményébe. A bizottság adminisztratív munkáját segíti az OPSKK és Polgármesteri Hivatal munkatársa.
- A bizottság szakmai törekvését, az újra való nyitottságát mutatta, hogy 2013. szeptember 3-án **szakmai egyeztetésre** hívta Kocsis Klárát és Savolt Zoltánt a Nemzeti Művelődési Intézet Békés Megyei irodájának munkatársait, akik feladata az értéktári munka koordinálása, segítése.
- Az értéktári munka megkezdésében segítséget jelentett az is, hogy 2010. évtől az OPSKK Könyvtára gondozásában létezett egy összeállított értékleltár és az „MBER” helyismereti adatbázis, mellyel az Oktatási és Kulturális Bizottság 2012. évben már foglalkozott. A gyűjtőmunka, a rendszerezés és az Oktatási és Kulturális Bizottság által sarkallt folyamatos aktualizálás lehetővé tette, hogy ma egy közel 9000 rekordból/szócikkből álló értéktárral kezdhette meg a települési értékek azonosítását, annak gondozását a 3 tagú **Települési Értéktár Bizottság**.
- A bizottság elkészítette a törvényi meghatározás szerint, az értékek besorolását segítő táblázatot is (1. sz. melléklet). Megalkotta, a Képviselő-testület 376/2013.(IX.30) sz. határozattal által elfogadott **Települési Értéktár Bizottság Szervezeti és Működési Szabályzatát**.
- A város vezetése és a bizottság fontos feladatának tartja, hogy a város lakói megismerjék a bizottság munkáját, feladatát, egyben kéri is a település polgárait, hogy javaslataikkal folyamatosan bővítsék Mezőberény települési értéktárát. A megőrzött értékek hozzájárulnak a hagyományok ápolásához, Mezőberény városhoz való kötődés megerősítéséhez az új nemzedékek magyarságtudatának, megőrzéséhez.
- A helyi médiákban folyamatosan tájékoztatjuk, felhívjuk az érdeklődők figyelmét az értéktár aktualitásaira.
- A meglévő értékeinkből a városlakók első alkalommal a Városi Ligetben, a Madarak Háza előtti téren kaphattak ízelítőt 2013. szeptember 21-én. Célunk, hogy mindenki megismerje, felismerje, elismerje meglévő értékeinket és a város lakosságát további kutatásra ösztönözze. Siklósi István polgármester úr és a bizottsági tagok mellett *Prohászka Béla, a Magyar Nemzeti Hungarikumok és Értékek Szövetségének alelnöke, Békés Megyei Értéktár Bizottság tagjai* is megtisztelte a rendezvényt, arról elismerően nyilatkozott.
- 2013. október 16-án már 4 beérkezett javaslattal dolgozott a bizottság és döntése értelmében mind a négy bekerült a helyi értéktárba, illetve tovább küldésre került a Megyei Értéktárba, ahol is jelenleg elfogadásra vár.
- 2014. első üléséig további 13, majd 3 ajánlás érkezett, melyek az előkészítő munka után a helyi értéktárat gazdagították, közülük 15 db a megyéhez is tovább került.
- A bizottság döntéseiről a település lakossága a www.mezobereny.hu honlapon keresztül értesülhet.

A közel féléves bizottsági munka, kutatás eredménye megerősítette, hogy városunk komoly meglévő értékekkel rendelkezik, értékes és értéket létrehozó szakemberek, amatőr alkotók élnek a településen.

A Mezőberény területén megtalálható, illetve az itt létrehozott nemzeti érték felvételét a települési értéktárba bárki írásban kezdeményezheti, a polgármesterhez címzett javaslatában.

Tapasztalatunk szerint nehezíti az anyagok beadását, hogy komoly előkészítő munka szükséges a hiteles, minden szakmaiságot alátámasztó dokumentum elkészítéséhez.

A javaslatot a 114/2013.(IV.16.) Korm. rendelet 1. melléklete szerint kell elkészíteni és elektronikus úton vagy postai út esetén elektronikus adathordozón mellékelve kell benyújtani és a javaslatnak tartalmaznia kell:

- a javaslattevő adatait,
- az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték adatait,
- az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképét vagy audiovizuális dokumentációját,
- a nemzeti értéknek való megfelelést valószínűsítő dokumentumokat, valamint
- szakértő, illetve szakmai vagy civil szervezet támogató vagy ajánló levelét

A polgármester a hozzá benyújtott javaslatokat átadja a **Települési Értéktár Bizottságnak**, amely a javaslatot megvizsgálja, hogy megalapozott-e és megfelel-e a jogszabályokban foglalt feltételeknek, majd dönt a Települési Értéktárba történő felvételről vagy a felvétel elutasításáról, döntéséről a javaslattevőt írásban értesíti. A települési értéktárba felvett érték a megyei értéktárba történő megküldésekor a bizottság javaslatot tesz arra, hogy mely nemzeti értékek felvételét javasolja a megyei értéktárba.

Jó példaként említendő, hogy a városban működő szervezetek közül a Mezőberényi Népfőiskola Alapítványtól is érkeztek ajánlások. A Népfőiskola célja között szerepel a helyi művészek, alkotók, kézművesek tevékenységének bemutatása, tudásuk átadása a felnövekvő nemzedéknek. Az Alföld Turista Egyesület már hagyományosnak számító, ismert rendezvényekről nyújtott be ajánlást, de érkeztek magánszemélyektől is értékes javaslatok.

A helyi KTV Stúdiójával egyeztetve folyamatosan megörökítésre, felvételre kerülnek az elfogadott értékek és a kábeltelevízió nézői is megismerhetik alkotóikat. Az együttműködés lehetővé teszi, hogy mindez archiválva legyen és a jövő generációja számára ilyen módon is elérhető, megismerhető legyen.

A közel féléves munkáért köszönet illeti Kovácsné Nagy Krisztinát, Kisari Miklóst valamint a bizottság munkáját segítőket.

Mezőberény, 2014. február 10.

Körösi Mihály

Települési Értéktár Bizottság elnök

Dátum	Szakterületi kategória	Tárgy	Ikt. szám / Hat. Szám	Javaslatot benyújtó személy	Ajánlás			
					Téle-pü-lési	Me-gyei	E-gyé-b	
1.	2013. 09.24	Agrár- és élelmiszergazdaság	Família Tészta Príma Lebbencs	742/2014	Kovácsné Nagy Krisztina 5650 Mb. Hajnal u. 6. 0630/475-5969 knagykriszta@mailbox.hu	X	X	
2.	2013. 09.24	Agrár- és élelmiszergazdaság	Família Tészta Príma Eperlevél	742/2014		X	X	
3.	2013. 09.24	Agrár- és élelmiszergazdaság	Família Tészta Príma Sodort csigatészta	742/2014		X	X	
4.	2013. 09.24	Agrár- és élelmiszergazdaság	Família Tészta Príma tarhonya	742/2014		X	X	
5.	2014. 01.13.	Természeti környezet	Medvefejes tó	I/4137/2013	Smiriné Kokauszki Erika 5650 Mb. Fő út 6. 66/515-553 opskk@mezobereny.hu	X		
6.	2014. 01.13.	Kulturális örökség	Mezőberényi szűcshímzés	I/4136/2013		X	X	
7.	2014. 01.13.	Kulturális örökség	Mezőberényi fehér hímzések	I/4135/2013		X	X	
8.	2014. 01.13.	Természeti környezet	Sárga erdei tulipán	I/4134/2013	Csete Gyula 5650 Mb. Kereszt u. 1. 0620/264-3556 csetegyula@gmail.com	X	X	
9.	2014. 01.13.	Kulturális örökség	Orlai Petrics Soma életmű	I/4116/2013	Körösi Mihály 5650 Mb. Jeszenszky u. 25. 0620/803-8267 mihalykorosi@gmail.com	X	X	
10.	2014. 01.13.	Kulturális örökség	Mezőberény Helyismereti Adattára	I/3966/2013	Smiriné Kokauszki Erika 5650 Mb. Fő út 6. 66/515-553 opskk@mezobereny.hu	X		
11.	2014. 01.13.	Ipari és műszaki megoldások	Vrbovszki-féle Kocsigyűjtemény	I/3965/2013	Vrbovszki Pál 5650 Mb. Madár u. 20. 66/423-129	X		
12.	2014. 01.13.	Kulturális örökség	Kiszely Jánosné hímző, Népi Iparművész, Népművészet Mestere	I/28/2014	Szűcsné Sziklai Éva 5650 Mb. Jókai u. 42-44. 0630/262-0646 szeva@szucsnet.hu	X	X	
13.	2014. 01. 13.	Kulturális örökség	Petőfi Sándor Életmű	I/312/2014	Smiriné Kokauszki Erika 5650 Mb. Fő út 6. 66/515-553 opskk@mezobereny.hu	X	X	

14.	2014. 01.13.	Sport	1100 év emlékei "Békésben"	I/313/2014	Alföld Turista Egyesület Mezőberény Zolnai Györgyné 5650 Mb. Fő út 2/B. 2. em. 14. 0620/331-3630 zolnaierzsi@indamail. hu	X	X
15.	2014. 01.13.	Sport	Petőfi Emléktúra	I/316/2014	Alföld Turista Egyesület Mezőberény Zolnai Györgyné 5650 Mb. Fő út 2/B. 2. em. 14. 0620/331-3630 zolnaierzsi@indamail. hu	X	X
16.	2014. 01.13.	Sport	"Két keréken" Békésben	I/314/2014	Alföld Turista Egyesület Mezőberény Zolnai Györgyné 5650 Mb. Fő út 2/B. 2. em. 14. 0620/331-3630 zolnaierzsi@indamail. hu	X	
17.	2014. 01.13.	Sport	Körös-vidék teljesítménytúrázója	I/315/2014	Alföld Turista Egyesület Mezőberény Zolnai Györgyné 5650 Mb. Fő út 2/B. 2. em. 14. 0620/331-3630 zolnaierzsi@indamail. hu	X	
18.	2014. 02.03.	kulturális örökség	Debreczeni János munkássága	I/642/2014	Mezőberényi Népfőiskola Alapítvány Hoffmanné Baranya Róza 5650 Mezőberény Tessedik tér 1. 06-20/959-7772 hbaranya4@gmail.com	X	X
19.	2014. 02.03.	kulturális örökség	Gulyás Imréné munkássága	I/643/2014	Mezőberényi Népfőiskola Alapítvány Hoffmanné Baranya Róza 5650 Mezőberény Tessedik tér 1. 06-20/959-7772 hbaranya4@gmail.com	X	X

20.	2014. 02.03.	kulturális örökség	Várad Lászlóné bördíszműves	I/644/2014.	Mezőberényi Népfőiskola Alapítvány Hoffmanné Baranya Róza 5650 Mezőberény Tessedik tér 1. 06-20/959-7772 hbaranya4@gmail.com	X	X	
-----	-----------------	--------------------	--------------------------------	-------------	--	---	---	--

TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁR

agrár- és élelmiszergazdaság	egészség és életmód	épített környezet	ipari és műszaki megoldások	kulturális örökség	sport	természeti környezet	turizmus vendéglátás
erdészet	<i>tudományos megelőzés:</i>	tudatos építési munka	technológiák	irodalom	sportoló életművek	tárgyi javak	turisztikai attrakció
halászat	a/szellemi termékei	mesterségesen elhatárolt	technikák	tudomány	csúcsteljesítmények	fizikai és biológiai képződmény	szolgáltatás
vadászat	b/tárgyi javai	környezet fenntartása szellemi	berendezés- gép- és műszergyártás	népművészet	fizikai és szellemi tevékenység	természeti táj, terület	vendéglátó-ipari term.
állategészségügy	<i>tudományos gyógyászat:</i>		műsz.eszk.végzett szem. és teher száll.	népi kézművesség		életközösség, ökörendszer	étel- és italkészítési eljárás
mezőgazdasági termékek	a/gyógyszerek					ezekhez kapcs. Szellemi terék	szellemi javak
				néprajz			
élelmiszerek	b/gyógynövények						tárgyi javak
				filmművészet			
borászat	c/gyógyhatású készítmények						
				iparművészet			
állatfajták	<i>népi megelőzés:</i>						

				képzőművészet			
növényfajták	a/szellemi termékek						
				tánc- és zeneművészet			
	b/tárgyi javai						
				védett ingatlanok értékei:			
	népi gyógyászat:						
				a/műemlékek			
	a/gyógyszerek						
				b/régészeti lelőhelyek			
	b/gyógynövények						
				c/nemzeti és történelmi			
	c/gyógyhatású készítmények						
				d/világörökség			
	gyógyvíz- és fürdőkultura						